

zen pro zločin podvodu, disciplinární přestupek lehkomyšlného dělání dluhů a přečiny svémocného vzdálení se a porušení podřízenosti do žaláře na tři měsíce a propuštěn z hodnosti četnického strážmistra a to bezpodmínečně, podmíněný odklad výkonu trestu se zkušební dobou v trvání dvou let, že výměr o přeložení obžalovaného do výslužby únem 1. září 1925 byl mu doručen teprve dne 20. března 1926, kdy obžalovaný byl již ve vyšetřovací vazbě, že výnos generálního velitele četnictva, jímž obžalovaný byl zbaven hodnosti četnického strážmistra, byl doručen manželce obžalovaného dne 8. října 1925 a tato obžalovaného o tom nezpravila, že obžalovaný je ještě v onom výměru označen jako četnický strážmistr, dospívá k závěru, že, vydával-li se obžalovaný v případech tu v úvahu přicházejících za četnického strážmistra, nemusilo to býti podle jeho vědomí lstivým předstíráním, a uvádí pak v rozhodovacích důvodech: »Vydávání se za Sokola anebo za příslušníka té které politické strany, vzhledem k tomu, že se obžalovaný ve všech případech legitimoval, pokud se týče představoval též jako četnický strážmistr, bylo snad při požadování úvěru prospěšnou pomůckou, rozhodujícím však podle přesvědčení nalézacího soudu byl ve všech případech pro poskytnutí úvěru charakter veřejného zaměstnance. Též udání nesprávné adresy . . . nepovažoval soud za lstivé předstírání.« Rozsudek vylučuje tedy lstivé předstírání v případech, v nichž se obžalovaný vydával také za Sokola nebo příslušníka některé politické strany proto, že nejdůležitější prostředek k dosažení pokud se týče domáhání se úvěru záležel v těchto případech v tom, že obžalovaný se legitimoval, nebo představil jako četnický strážmistr, tedy v činnosti, o níž obžalovaný mohl míti za to, že není šalivou. Zmateční stížnost napadá rozsudek v tomto směru právem důvodem zmatečnosti podle §u 281 čís. 9 a) tr. ř. Lstivým předstíráním po rozumu § 197 tr. zák. je jakékoli nepravdivé tvrzení, jež směřuje k oklamání jiného a jež je podle okolností případu způsobilým k oklamání. Užil-li pachatel, by přiměl jinou osobu k poskytnutí úvěru, nejen prostředku, jež nepovažoval za šalivý, nýbrž zároveň také nepravdivých údajů, nepozbývají tyto nepravdivé údaje, směřovaly-li k oklamání a byly-li způsobilými k oklamání, rázu lstivého předstírání tím, že nejdůležitějším prostředkem k dosažení nebo domáhání se úvěru bylo jednání pachatelovo, v němž tento nemusil spatřovati jednání šalivé. Že však vydávání se za Sokola nebo příslušníka určité politické strany směřovalo v souzeném případě k oklamání osob, o něž tu jde, a bylo též způsobilým k jejich oklamání, vysvítá z rozsudkových zjištění, že obžalovaný se vydával za Sokola neb za příslušníka určité politické strany, by spíše úvěru dosáhl, a že toto jednání bylo prospěšnou pomůckou pro žádání úvěru.

Čís. 2575.

Tisková novela (zákon ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n.).

Nejde o neodvratnou překážku ve smyslu § 427 odst. třetí tr. ř., přehlédli obžalovaný (redaktor), že v soudní obálce jest kromě seznamu kmetů též obsílka ke hlavnímu přelíčení.

Vlastniku a vydavateli periodického tiskopisu v době trestného činu přísluší všechny opravné prostředky jako obžalovanému, tudíž i právo odporu, třebas mu v rozsudku nebyla výslovně uložena nějaká povinnost; nezáleží na tom, že časopis potom změnil název (zanikl); vydavateli nového časopisu (novému vydavateli) nepřísluší právo zmateční stížnosti proto, že obžalovanému redaktoru bylo uloženo uveřejnit bezplatně rozsudek v tomto časopisu.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1926, Zm II 278/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací nevyhověl v neveřejném zasedání odporu obžalovaného a tiskařské a vydavatelské akciové společnosti K. v B., jakožto vlastnice a vydavatelky již neexistujícího časopisu »S. B.«, do rozsudku zemského jakožto kmetského soudu v Brně ze dne 18. března 1925, jímž byl obžalovaný uznán vinným přečinem proti bezpečnosti cti ve smyslu § 487, 488 a 491 tr. zák., při čemž bylo obžalovanému uloženo, by uveřejnil rozsudek v celém rozsahu i s důvody bezplatně a bez poznámky v periodickém časopisu »M. S.«, a zavrhl zmateční stížnost župního výkonného výboru čl. strany socialistické v B. jakožto bývalého vlastníka a vydavatele časopisu »M. S.«

D ů v o d y:

Obžalovaný podal proti rozsudku v jeho nepřítomnosti vynesnému především odpor. Podle § 427 odst. třetí tr. ř. jest odporu proti kontumacnímu rozsudku vyhověti tehdy, prokáže-li obžalovaný, že nemohl se k hlavnímu přelíčení dostaviti pro nepřekonatelnou překážku. V odporu uvádí obžalovaný, že dostal od zemského trestního soudu v Brně přípis, že vyňal z obálky seznam kmetů, že obálku zahodil, nevšimnuv si, že v ní byla také obsílka ke hlavnímu přelíčení, a že je subjektivně přesvědčen, že obsílky tam vůbec nebylo. Zároveň však prohlašuje, že nemůže vyloučiti možnost, že z přehlédnutí zahodil obálku i s obsílkou, jež v ní byla, a vysvětluje možnost toho velkým návaem korespondence, jež ho jako redaktora »M.S.« denně dochází, jakož i spěchem, se kterým musí poštu vyřizovati, při čemž dodává, že způsob, jakým mu byla obsílka doručena, dal podnět k tomu, že ji snad přehlédl, poněvadž prý musil míti za to, že připojený seznam kmetů je jediným obsahem zásilky. V těchto okolnostech však nelze spatřovati nepřekonatelnou překážku dostavení se ke hlavnímu přelíčení ve smyslu § 427 odst. třetí tr. ř. Zpátečním lístkem, jež obžalovaný podepsal, je dokázáno, že mu obsílka ke hlavnímu přelíčení byla doručena dne 18. března 1925. U obžalovaného jako redaktora politického časopisu lze právem předpokládati, že je dostatečně obeznámen s předpisy zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., ježto se ho dotýkají nejcitelněji. Proto musel podle §u 32 zákona předpokládati, že mu spolu se seznamem kmetů musí býti doručena obsílka ke hlavnímu přelíčení. O tom, že se tak děje, nemohl býti v souzeném případě v pochybnosti, když v poučení, připojeném k seznamu kmetů, se výslovně uvádí, že do 8 dnů před hlavním

přeličením má právo jmenovati kmeta, ježto výkon tohoto práva nezbytně předpokládá, že se zároveň ustanovuje den hlavního přeličení. Obžalovaný potvrdil na zpátečním lístku příjem doručené mu zásilky a z obsahu tohoto lístku musilo mu býti zřejmo, že zásilka obsahuje kromě seznamu kmetů i předvolání k soudu na den 18. března 1925. Obsílka byla od zpátečního lístku odtržena a musel ji obžalovaný, potvrzuje její příjem, míti nezbytně v rukou. Poněvadž šlo o osobní trestní věc obžalovaného, nutno míti za to, že jí věnuje tolik pozornosti, by jeho zájem na věci nedoznal újmy. Nestalo-li se tak, dlužno to přičísti na vrub jeho lhostejnosti, ta však nemůže býti pokládána za nepřekonatelnou překážku ve smyslu § 427 tr. ř. Proto bylo odpor proti kontumacnímu rozsudku zamítnouti jako neodůvodněný, aniž bylo třeba přihlížeti k jeho dalším tvrzením v tom směru, co by byl obžalovaný učinil, kdyby nebyl býval přesvědčen o tom, že obsílka k hlavnímu přeličení v obálce vůbec nebyla, a k důkazům o tom nabídnutým.

Kromě obžalovaného podala odpor ve smyslu § 427 tr. ř. proti rozsudku v nepřítomnosti obžalovaného vydanému i tiskařská a vydavatelská akciová společnost K. v B. jako vlastnice a vydavatelka periodického tiskopisu S. B. Že vlastníku a vydavateli přísluší též právo k odporu, plyne z ustanovení poslední věty § 23 tiskové novely, podle něhož se jim přiznávají tytéž opravné prostředky jako obžalovanému, tedy podle tohoto povšechného doslovu zákona zřejmě v s e c h n y opravné prostředky, příslušející obžalovanému. Tomu není na závalu, že v souzeném případě rozsudkem nebyla výslovně uložena akc. společnosti »K.« nějaká povinnost (§ 15 tiskové novely); neboť v poslední větě § 23 zákona neomezuje se právo vlastníka a vydavatele listu, podati opravné prostředky, na případy v § 15 této novely vyjmenované; naopak podle všeobecného doslovu poslední věty § 23 ve spojení s ustanovením §§ 21 a 25 zákona nemůže býti již s ohledem na hmotný zájem, jež má vydavatel a vlastník listu na výsledku trestního řízení proti zodpovědnému redaktoru, pochybnosti o tom, že vydavateli a vlastníku periodického tiskopisu přísluší tytéž opravné prostředky jako obžalovanému také tenkrát, nebyla-li těmto osobám rozsudkem výslovně uložena nějaká povinnost. Jelikož tiskařská a vydavatelská akciová společnost K. byla v době tu rozhodné, totiž v době, kdy byl spáchán trestný skutek, vlastníci a vydavatelkou periodického tiskopisu, jest i po této stránce její aktivní legitimace k odporu jasná; na tom by nezměnila ničeho ani stranami zdůrazněná skutečnost, že časopis, jehož vlastníci a vydavatelkou společnost »K.« byla, již neexistuje, vždyť tisková novela nikde neomezuje závazky z § 21 zákona vyplývající na dobu jsoucnosti periodického tiskopisu. Pokud se týče obsahu odporu samého, opakuje pouze tytéž námítky, jež uplatňoval obžalovaný. V příčině jejich bezpodstatnosti stačí poukázati na ony vývody, jež i tu přiléhají v plné míře, a bylo proto z těchže úvah zamítnouti i tento odpor jako neodůvodněný.

Posléze dlužno se ještě zabývati zmateční stížností, již podal župní výkonný výbor čl. strany socialistické v B. Tu sluší především zdůrazniti, že zmateční stížnost podána byla včas. Ze zpátečního lístku ovšem

vysvítá, že rozsudek byl doručen onomu výboru k rukoum Dra Ludvíka H-a již dne 12. března 1926. Ježto však podle zprávy policejního ředitelství zástupcem výboru čsl. strany socialistické je poslanec František L. a ježto plná moc k právnímu zastupování Dru H-ovi udělena byla výborem teprve dne 22. března 1926, dlužno původní doručení rozsudku Dru H-ovi pokládati za nezákonné a neplatné a lhůtu k opovědi a provedení zmateční stížnosti následkem toho počítati teprve od 22. března 1926, kdy rozsudek doručen byl znovu správně zástupci výkonného výboru Františku L-ovi. Zmateční stížnost byla ohlášena a provedena dne 24. března 1926, tedy včas. Naproti tomu nelze výboru přiznati právo, podati zmateční stížnost v souzeném případě vůbec. Legitimaci k podání tohoto opravného prostředku stěžovatel buduje patrně na předpokladě, že byla i jemu uložena povinnost, uveřejniti bezplatně v periodickém tiskopisu »M. S.« rozsudek s důvody. Předpoklad ten je však mylný, neboť rozsudkem byla t o l i k o o b ž a l o v a n é m u uložena povinnost, by uveřejnil bezplatně rozsudek v periodickém časopisu »M. S.« způsobem v § 16 tiskové novely uvedeným. Aniž by bylo třeba zabývati se již na tomto místě správností tohoto výroku, je nade vši pochybnost patrné, že povinnost k bezplatnému uveřejnění rozsudku podle § 14 odst. prvý tiskové novely výkonnému výboru uložena nebyla; ze zákona též nevysvítá, že by snad stěžovatel vzhledem na onen výrok rozsudkový měl již ex lege povinnost k bezplatnému uveřejnění rozsudku, byť i uložena byla (zda právem či neprávem, budiž při tom ponecháno stranou) odpovědnému redaktoru; při tomto znění rozsudku jest i naprosto vyloučeno, by výkonný výbor byl prostředky § 20 tiskové novely donucován, uveřejniti rozsudek v periodickém tiskopisu »M. S.«, a nemůže proto vyvozovati oprávnění ke zmateční stížnosti z okolnosti, že prý mu byla rozsudkem uložena nějaká povinnost, ježto se ve skutečnosti tak vůbec nestalo. Bylo proto tuto zmateční stížnost, ježto byla podána osobou, které právo zmateční stížnosti nepřisluší, podle § 1 čís. 1 a § 4 čís. 1 novely k trestnímu řádu již v zasedání neveřejném zavrhnouti.

Čís. 2576.

Spácháním nového deliktu nepozbývá pachatel výhody promlčení naprosto a pro vždy. Zpětilost jeho má toliko ten účinek, že dosavadní jeho dobré chování, netrvalo-li již celou promlčecí dobu, pozbývá významu a že se musí osvědčiti po celou dobu k promlčení určenou, počítajíc od doby, kdy se onoho nového deliktu dopustil.

Ku přerušení promlčení nestačí jakýkoliv úkon druhé věty § 531 tr. zák. proti pachateli, nýbrž jest třeba, by předmětem vyšetřování byl skutek, o jehož promlčení jde.

Při souběhu trestných činů řídí se promlčecí doba podle onoho, na něž jest v zákoně stanoven největší trest, po případě vedlejší trest na penězích, bez ohledu na to, že použitá trestní sazba nestanoví onoho vedlejšího trestu.